

Azra Vrevic

03.09.2026. 11:05
Pogledano: 348 puta

Ritam – ponavljanje oblika M: Bosanski ćilim

Kroz uvodnu igru ritma zvukom i izradu ćilima u paru, učenici uče prepoznati ritam kao ponavljanje oblika i primijeniti ga u kreiranju motiva bosanskog ćilima.

Tags

1. razred - Razredna nastava

Organizacijski oblik nastave

1. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 min

Oblasti

Umjetničko područje

Predmet

Likovna kultura

Ključne kompetencije

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Prepoznati ritam kao ponavljanje linija i oblika, te ga primijeniti u vlastitom likovnom radu.

Ishodi učenja i poučavanja:
Učenik/učenica:

- razlikuje jednostavne ritmičke nizove
- koristi ritam za kreiranje motiva bosanskog ćilima

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 Ritam oko nas.

Učiteljica pljesne rukama dva puta i pita učenike: „Šta ste čuli i kako je taj zvuk nastao?“. Učenici zaključuju da je zvuk nastao pljeskanjem. Učiteljica ponavlja pljeskanje nekoliko puta u pravilnim razmacima, a zatim to čine i učenici. Objašnjava da je tim ponavljanjem nastao ritam. Zatim učiteljica izvodi nasumične, nepravilne pokrete (npr. jedan udarac nogom, pa duga pauza, pa pljesak) i pita čine li ti pokreti ritam. Kroz razgovor učenici dolaze do zaključka da bez pravilnog ponavljanja nema ritma. Na kraju, učiteljica ohrabruje učenike da sami osmisle i „odsviraju“ svoj jednostavan ritam rukama ili nogama. Govori učenicima da se ritam nalazi svuda oko nas: smjena dana i noći, ritam kucanja srca, smjena godišnjih doba, šare na odjeći, uzorci na tepihu te da simbolizira sklad i harmoniju.

Aktivnost 2 Veseli šareni ćilim.

Učiteljica pokazuje učenicima na pametnoj tabli sliku dječije sobe u kojoj je postavljen veliki šareni tepih. Razgovara s učenicima o tepihu postavljajući pitanja o tome, kako izgleda, čemu služi te ih potiče da i oni opišu tepih iz svoje sobe. Nakon razgovora prikazuje novu sliku koja prikazuje bosanski ćilim. Pita učenike da li su nekada vidjeli takav tepih/ ćilim? Analizira s učenicima boje na ćilimu kao i šare koje se ponavljaju. Učenici uz pomoć učiteljice imenuju boje (crvena, plava, zelena, žuta) i prepoznaju da pravilno ponavljanje šara stvara sklad. Učiteljica objašnjava da je ćilim dio naše tradicije i opisuje način njegove izrade.

Aktivnost 3 Ritam u nizu.

Učiteljica na tabli crta jednostavan ritmički niz trouglova crvena i plava boja. Zatim crta nasumično razbacane likove bez reda i uspoređuje ih s prvim nizom. Učenici potvrđuju da samo prva slika prikazuje ritam.

Aktivnost 4 Izrada ćilima- ritam u paru.

Učiteljica dijeli učenike u parove. Priprema izrezane oblike trougla i kvadrata u odabranim bojama koje učenici izvlače iz kutijice. Učenici koji izvuku oblike iste boje čine jedan par. Svaki učenik

dobije papir u obliku pravougaonika koji predstavlja ćilim. Učiteljica zadaje likovni zadatak, crtanje ćilima koristeći ritam oblika. Oblici: Trougao i kvadrat. Boje: Zelena za trougao, crvena za kvadrat. Uputa za parove: Jedan učenik crta niz trougao–kvadrat, a drugi obrnuto: kvadrat–trougao. Rad se izvodi tehnikom flomastera. Učiteljica naglašava važnost urednosti kako bi ćilim bio skladan.

Aktivnost 5 Ritam zajedničkog ćilima.

Učiteljica postavlja radove na školsku tablu jedan pored drugog, tako da svi radovi zajedno čine jedan veliki, dugački ćilim. Slijedi analiza: “Jesu li svi uspjeli ispratiti ritam? Kako ste se osjećali radeći u paru? Kako ritam doprinosi ljepoti zajedničkog rada?” Na kraju, učenici „sviraju“ ritam sa svojih radova. Učiteljica pokazuje na šaru: trougao učenici pljesnu rukama, kvadrat lupnu nogama. Ovim se vizuelni ritam pretvara u zvučni. Čas završava pospremanjem pribora i radnih mjesta.

Potrebni resursi

- Ilustracija ili digitalni prikaz bosanskog ćilima
- Papir za crtanje (izrezan u obliku pravougaonika)
- Flomasteri

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Učenje zasnovano na igri

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola